

A Lukuspiraali

Tarkastellaan seuraavanlaisia lukuspiraaleita:

```
7  8  9 10
6  1  2 11
5  4  3 12
16 15 14 13
```

```
21 22 23 24 25
20  7  8  9 10
19  6  1  2 11
18  5  4  3 12
17 16 15 14 13
```

Spiraalin keskellä on luku 1, josta spiraali alkaa kiertyä vuorotellen oikealle, alas, vasemmalle ja ylös. Yllä olevat lukuspiraalit ovat kokoja 4×4 ja 5×5 . Tehtävänä on selvittää, mikä luku on kokoa $n \times n$ olevassa lukuspiraalissa rivillä y sarakkeessa x . Indeksointi alkaa luvusta 1.

Syöte

Syötteen ensimmäisellä rivillä on yksi kokonaisluku: lukuspiraalin koko n . Syötteen toisella rivillä on kaksi kokonaislukua välilyönnein erotettuina: halutun kohdan rivi y ja sarake x . Voit olettaa, että n on korkeintaan miljoona.

Tuloste

Ohjelman tulee tulostaa yksi kokonaisluku: lukuspiraalin annetussa kohdassa oleva luku.

Esimerkki 1

Syöte

```
4
1 2
```

Tuloste

```
8
```

Esimerkki 2

Syöte

```
5
5 3
```

Tuloste

```
15
```

Esimerkki 3

Syöte

```
563237
172881 500525
```

Tuloste

```
191678581889
```

B Palindromit

Palindromi on merkkijono, joka on sama alusta loppuun ja lopusta alkuun luettuna.

Tehtävänä on laskea, kuinka monta erilaista palindromia annettu merkkijono sisältää.

Esimerkiksi merkkijonossa ABBAABB on 7 erilaista palindromia: A, B, AA, BB, ABBA, BAAB ja BBAABB.

Syöte

Syötteen ainoalla rivillä on merkkijono, josta palindromeja etsitään. Merkkijono muodostuu merkeistä A...Z ja siinä on korkeintaan 100 merkkiä.

Tuloste

Ohjelman tulee tulostaa yksi kokonaisluku: kuinka monta erilaista palindromia annettu merkkijono sisältää.

Esimerkki 1

Syöte
ABBAABB

Tuloste
7

Esimerkki 2

Syöte
ZZZZZZ

Tuloste
6

Esimerkki 3

Syöte
ABABABABABAB

Tuloste
14

Esimerkki 4

Syöte
SAIPPUAKAUPPIAS

Tuloste
14

C Puuttuva alijono

DNA-ketju muodostuu merkeistä A, C, G ja T. Ketjun alijono saadaan valitsemalla ketjusta joukko merkkejä niiden järjestys säilyttäen. Esimerkiksi ketju GTGA on ketjun GGACTAGAACT alijono, joka saadaan esimerkiksi valitsemalla ketjun 1., 5., 7. ja 9. merkki: GGACTAGAACT.

Tehtävänä on etsiä lyhin ketju, joka ei ole annetun ketjun alijonona. Esimerkiksi mikä tahansa 1 tai 2 merkin pituinen ketju on ketjun GGACTAGAACT alijonona. Sen sijaan on monia 3 merkin pituisia ketjuja, jotka eivät ole ketjun alijonoja. Tällaisia ovat esimerkiksi CCC ja TCA.

Syöte

Syöteen ainoalla rivillä on DNA-ketju, jonka pituus on korkeintaan miljoona merkkiä.

Tuloste

Ohjelman tulee tulostaa yksi kokonaisluku: lyhimmän ketjusta puuttuvan alijonon pituus.

Esimerkki 1

Syöte GGACTAGAACT	Tuloste 3
-----------------------------	---------------------

Esimerkki 2

Syöte ACACACACACACACAC	Tuloste 1
----------------------------------	---------------------

Esimerkki 3

Syöte ACGTACGTACGTACGTACGT	Tuloste 6
--------------------------------------	---------------------

Esimerkki 4

Syöte GTAAACTTCGATAATAGCGCCC	Tuloste 4
--	---------------------

D Roomalainen summa

Roomalaiset numeromerkit ovat seuraavat:

I	1
V	5
X	10
L	50
C	100
D	500
M	1000

Lisäksi luvut 4, 9, 40, 90, 400 ja 900 merkitään IV, IX, XL, XC, CD ja CM.

Tehtävänä on laskea annettu yhteenlasku roomalaisilla numeroilla.

Syöte

Syöte muodostuu kahdesta rivistä, joista molemmat sisältävät luvun roomalaisilla numeroilla merkittynä. Voit olettaa, että molemmat luvut ovat välillä 1...999.

Tuloste

Ohjelman tulee tulostaa yhdelle riville syötteessä annettujen lukujen summa roomalaisilla numeroilla merkittynä.

Esimerkki 1

Syöte

XVI
XXXIV

Tuloste

L

Tässä XVI tarkoittaa lukua 16, XXXIV tarkoittaa lukua 34 ja L tarkoittaa lukua 50.

Esimerkki 2

Syöte

CCCV
CDLXXX

Tuloste

DCCLXXXV

Esimerkki 3

Syöte

CMXCIX
CMXCIX

Tuloste

MCMXCVIII

E Salasana

Uolevi on unohtanut salasanaanansa, mutta muistaa siitä joitakin asioita. Tehtävänäsi on laskea, kuinka monta salasanaa Uolevin täytyy kokeilla, jotta hän löytää varmasti oikean.

Uolevi muistaa salasanasta seuraavat asiat:

- salasanan merkkien määrän
- salasanan jokainen merkki on u, o, l, e, v tai i
- salasanassa ei ole missään kohtaa kahta vokaalia peräkkäin
- osan salasanassa olevista merkeistä

Syöte

Syötteen ensimmäisellä rivillä on kokonaisluku n , salasanan pituus. Jokaisessa syötteessä n on välillä 1...100. Syötteen toisella rivillä on kuvaus salasanasta. Uolevin muistamat merkit on merkitty oikeille paikoilleen, ja muissa paikoissa on merkki ?.

Tuloste

Ohjelman tulee tulostaa yksi kokonaisluku: kuinka monta salasanaa sopii Uolevin muistamaan malliin. Voit olettaa, että tulos on korkeintaan 10^{18} .

Esimerkki 1

Syöte

4
O??L

Tuloste

12

Tässä tapauksessa mahdolliset salasanat ovat OLEL, OLIL, OLLL, OLOL, OLUL, OLVL, OVEL, OVIL, OVLL, OVOL, OVUL ja OVVL.

Esimerkki 2

Syöte

10
??U????L?E

Tuloste

4224

Esimerkki 3

Syöte

20
????????????????

Tuloste

1466015154176

F Lukusekoitus

Luku n on kirjoitettuna 10-järjestelmässä. Luvun numerot sekoitetaan valitsemalla k kertaa satunnaisesti kaksi vierekkäistä luvussa olevaa numeroa ja vaihtamalla niiden paikat keskenään. Tehtävänä on laskea sekoituksen tuloksena saatavan luvun odotusarvo.

Luku n ei sisällä yhtään numeroa 0, eli vaihto-operaatiot eivät vaikuta sen numeroiden määrään.

Syöte

Syötteen ainoalla rivillä on kaksi kokonaislukua, n ja k .

Luku n on välillä $10 \dots 10^{13}$ ja luku k on välillä $1 \dots 100$.

Tuloste

Ohjelman tulee tulostaa yksi kokonaisluku: sekoituksen tuloksena saatavan luvun odotusarvo.

Vastauksen on oltava oikea vähintään kolmen merkitsevän numeron tarkkuudella.

Esimerkki 1

Syöte

123 1

Tuloste

172.5000

Tässä vaihtoja tehdään yksi, joten lopputulos on joko 213 tai 132. Odotusarvo on näiden lukujen keskiarvo $(213+132)/2$.

Esimerkki 2

Syöte

1234 2

Tuloste

1799.0000

Esimerkki 3

Syöte

527 10

Tuloste

518.0088

Esimerkki 4

Syöte

9217782 50

Tuloste

5687838.0482